

مقایسه میانگین عملکرد دانه ژنوتیپ‌های گندم نان در شرایط آبیاری نرمال و تنش خشکی

مرتضی عسکر^۱، امیر یزدان سپاس^۲

۱- فرهیخته کارشناسی ارشد اصلاح نباتات از دانشگاه آزاد اسلامی و عضو باشگاه پژوهشگران جوان شعبه گرگان

۲- استادیار موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر ایران، کرج

Morteza_Askar@yahoo.com

کشور ایران در منطقه خشک و نیمه خشک جهان واقع شده است و با توجه به پایین بودن متوسط بارندگی‌ها در کشور و رشد جمعیت، میزان آب در نظر گرفته شده برای بخش کشاورزی در آینده کاهش خواهد یافت. این تحقیق به منظور مقایسه میانگین عملکرد ژنوتیپ‌های گندم نان تحت شرایط آبیاری نرمال و تنش خشکی پس از مرحله گلدهی در کرج، اراک، مشهد و میاندوآب طی سال‌های زراعی ۸۴-۱۳۸۳ و ۸۵-۱۳۸۴ صورت گرفت. در کرج ژنوتیپ شماره ۸ در شرایط نرمال و تنش، در اراک ژنوتیپ شماره ۸ در شرایط نرمال و ژنوتیپ شماره ۷ در شرایط تنش، در مشهد ژنوتیپ شماره ۱۰ در شرایط نرمال و ژنوتیپ شماره ۴ در شرایط تنش و در میاندوآب ژنوتیپ شماره ۱۴ در شرایط نرمال و ژنوتیپ شماره ۱۸ در شرایط تنش بیشترین عملکرد را به خود اختصاص دادند. در میانگین ۴ مکان نیز ژنوتیپ شماره ۱۷ در شرایط نرمال و ژنوتیپ شماره ۶ در شرایط تنش دارای بیشترین عملکرد دانه شدند.

کلمات کلیدی: ژنوتیپ گندم نان، تنش خشکی، عملکرد دانه

بررسی تحمل به یخ‌زدگی گیاهان رازیانه در گلخانه

گلنومه عزیزی^۱، آسیه سیاهمرگویی^۲، احمد نظامی^۳ و مریم جهانی‌کندری^۲

۱. هیات علمی دانشگاه پیام نور سبزوار

۲. دانشجوی دکتری زراعت دانشگاه فردوسی مشهد

۳. هیات علمی دانشگاه فردوسی مشهد

Siahmargue@yahoo.com

به منظور بررسی تحمل به یخ‌زدگی گیاهان رازیانه در گلخانه، آزمایشی در سال ۱۳۸۳ در دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد به صورت فاکتوریل و در قالب طرح کاملاً تصادفی با سه تکرار به مرحله اجرا در آمد. تیمارهای مورد بررسی شامل دو توده بومی رازیانه (خراسان و کرمان)، ۶ سطح تنش یخ‌زدگی (شاهد، ۰، -۳، -۶، -۹ و -۱۲ درجه سانتی‌گراد) و دو سطح تاریخ کشت (مهر و آبان ماه) بودند. دو توده خراسان و کرمان از نظر درصد بقاء، ارتفاع و تعداد گره اختلاف معنی‌داری با هم نداشتند اما توده کرمان دارای تعداد برگ بیشتری در مقایسه با توده خراسان بود. تاریخ کاشت تاثیر معنی‌داری بر درصد بقاء، ارتفاع، تعداد برگ، تعداد گره و درصد وزن خشک گیاه داشت. بطوریکه تاریخ کاشت آبان ماه در کلیه خصوصیات مذکور در مقایسه با تاریخ کاشت مهرماه برتری داشت. کاهش دما، درصد بقاء، ارتفاع، تعداد برگ، تعداد گره رازیانه و وزن خشک آن روند کاهشی داشته است.

کلمات کلیدی: درصد بقاء، رازیانه، توده بومی، تاریخ کاشت، دمای یخ‌زدگی